

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGBI-TOP / 21086887

Uw kenmerk
2021Z04891

Datum 16 april 2021
Betreft Beantwoording Kamervragen over het bericht dat de startersregeling
Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) pas medio mei open zal gaan

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen die op 24 maart 2021 zijn gesteld door het lid Aartsen (VVD) over het bericht dat de startersregeling Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) pas medio mei open zal gaan (Kenmerk 2021Z04891).

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

2021Z04891

1

Bent u zich ervan bewust dat er een grote groep ondernemers is die nu al bijna een jaar lang geen euro aan steun zoals TVL en Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) heeft ontvangen vanwege ontbrekende omzet in de referentieperiode terwijl ze al maanden gesloten zijn?

Antwoord

Ja, daar ben ik me van bewust.

2

Kunt u de situatie van deze ondernemers eens duiden?

Antwoord

Veel ondernemers in Nederland hebben het zwaar in de huidige crisis. Daarom doet het kabinet er alles aan om zoveel mogelijk ondernemers zo goed mogelijk te helpen met het steunpakket. Voor ondernemers die geen gebruik kunnen maken van de NOW en de TVL is de huidige crisis nog moeilijker. Dit geldt soms ook voor ondernemers met ontbrekende omzet in de referentieperiode.

In het onderzoek dat ik op verzoek van uw Kamer heb gedaan¹, komt ook naar voren dat deze ondernemers in meerderheid ook niet van andere steunmaatregelen gebruik (kunnen) maken. Hierdoor verslechtert hun liquiditeits- en solvabiliteitspositie in een hoger tempo in vergelijking met ondernemingen die wel gebruik kunnen maken van het steunpakket.

Om ervoor te zorgen dat subsidies snel kunnen worden uitbetaald, is gekozen voor generieke regelingen. Helaas betekent dit ook dat niet alle ondernemingen gebruik kunnen maken van het steun- en herstelpakket. Ik span mij continu in om zoveel mogelijk ondernemingen, zo goed mogelijk te kunnen helpen. Om de ondernemingen in deze moeilijke situatie alsnog te kunnen ondersteunen, heeft het kabinet in januari onder meer aangekondigd ook de startersregeling aan het steun- en herstelpakket toe te voegen² daarnaast bekijk ik ook mogelijke oplossingen voor andere ondernemingen die door de referentiesystematiek van de TVL geen of geen representatieve subsidie ontvangen³.

3

Herinnert u zich de toezegging gedaan aan de Kamer dat de speciale TVL-regeling voor ondernemers die zijn ingeschreven tussen 1 oktober 2019 en 30 juni 2020 open zou gaan in april of mei?

Antwoord

Ja, die herinner ik mij.

¹ Kenmerk 2021D11583.

² Kamerstukken II 2020/21, 35420 nr. 217.

³ Kenmerk 2021Z05239.

4

Deelt u de mening dat gezien het feit dat deze groep nog nul euro aan steun heeft ontvangen, de uitvoering van deze regeling een topprioriteit zou moeten zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De uitvoering van alle regelingen en wijzigingen van regelingen in het steunpakket hebben bij mij prioriteit. Er wordt door mijn ministerie en RVO.nl hard gewerkt om alle regelingen en de daarbij komende wijzigingen zo snel mogelijk te effectueren, zodat zoveel mogelijk ondernemers zo snel mogelijk hun tegemoetkoming kunnen ontvangen.

Overigens ontvangt een deel van de ondernemingen uit de doelgroep van de startersregeling wel TVL en NOW. Immers, bedrijven die gestart zijn voor 15 maart 2020 vallen binnen de doelgroep van de TVL en kunnen als zij aan de voorwaarden van de TVL voldoen al TVL aanvragen.

5

Wat is de reden dat de startersregeling niet begin april open gaat voor deze groep ondernemers die al meer dan een jaar wacht op steun?

Antwoord

Aan het begin van 2021 werd duidelijk dat de lockdown die in december was aangekondigd langer zou duren. Daarmee is ook het steunpakket fors uitgebreid, zoals toegelicht in de Kamerbrief van 21 januari jl.⁴. Dit heeft tot gevolg gehad dat er een groot aantal wijzigingen aan de bestaande regelingen moet worden doorgevoerd, gedurende de looptijd van de regeling. Dit is buitengewoon complex, vanwege de grote hoeveelheid wijzigingen en de aanpassingen in de systemen die dat vereist. Daarnaast is de startersregeling aangekondigd en ook de extra renteloze leningen via Qredits.⁵

Het uitwerken, voorbereiden en uitvoeren van al deze wijzigingen en regelingen kost tijd. De uitvoering van de al eerder opengestelde regelingen moet ook op hoge snelheid door blijven gaan. Dit proberen mijn ministerie en RVO.nl zo snel en zo goed mogelijk te realiseren. Daarbij kies ik ervoor om de regeling en de wijzigingen zo uit te voeren dat over het geheel genomen zoveel mogelijk ondernemers, zo snel mogelijk subsidie ontvangen. Ik verwijs u graag naar de voortgangsrapportage die ik op 22 maart jl. naar uw Kamer heb verzonden voor een uitgebreide toelichting op de planning en het proces⁶. Er zit een grens aan wat mijn ministerie en RVO.nl kunnen leveren. Dat heeft te maken met de complexiteit van de regelingen, zowel in de vormgeving als de uitvoering van de regelingen.

⁴ Kamerstukken II 2020/21, 35420 nr. 217.

⁵ Kamerstukken II 2020/21, 35420, nr. 217.

⁶ Kamerstukken II 2020/21, 35420 nr. 241.

De startersregeling is een extra regeling die naast de TVL komt te staan. Aangezien hierdoor een groep ondernemers zowel voor de TVL als voor de startersregeling in aanmerking kan komen vraagt dit om een goed onderbouwde regeling, die ook de goedkeuring van de Europese Commissie kan verkrijgen.

6

Wat heeft u gedaan om de uitvoering van deze regeling te versnellen?

Antwoord

Op het ministerie zijn meer mensen vrijgemaakt om aan de opzet van deze en andere regelingen te werken. RVO.nl schaaft continu op wat betreft menskracht en heeft ook voor deze regeling weer speciaal capaciteit vrijgemaakt⁷. Daarmee is al zoveel mogelijk versnelling gerealiseerd. Het aantrekken van nog meer personeel leidt niet per definitie tot verdere versnelling. Zoals in de beantwoording op vragen over de derde incidentele suppletoire begroting van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is aangegeven⁸, vraagt het ontwerpen en programmeren van de regeling om specialistische kennis. Te snelle opschaling van capaciteit kan ook leiden tot fouten in de uitvoering en dat wil ik voorkomen. Ik zoek daarom continu naar de balans tussen snelheid en zorgvuldigheid.

7

Wat is er nodig om deze regeling eerder open te stellen dan medio mei?

Antwoord

Het is niet mogelijk om de regeling eerder open te stellen dan medio mei. De regeling is eerst ontworpen en vervolgens dient deze aan de Europese Commissie te worden voorgelegd. Het ontwerpen van een regeling kost tijd, aangezien het om een gedeeltelijk nieuwe en gedeeltelijk overlappende doelgroep gaat en daarmee de TVL niet één op één gekopieerd kan worden, ook al zal de regeling grote gelijkenissen hebben met de TVL.

Naast het ontwerpen van de regeling, dienen ook de systemen voor de uitvoering van de regeling gebouwd te worden. Dit kan pas op het moment dat er een duidelijk beeld is hoe de regeling vorm krijgt.

Daarnaast, zoals bij antwoord 5 aangegeven, zijn er veel wijzigingen en nieuwe regelingen tegelijk aangekondigd. Dit betekent niet dat alles ook tegelijk ontworpen, geïmplementeerd en uitgevoerd kan worden. Zie hiervoor ook de Voortgangsrapportage TVL die ik u recent heb toegestuurd⁹. Ik probeer zoveel mogelijk tegelijk uit te voeren en te versnellen, maar er zitten grenzen aan de specialistische capaciteit van mijn ministerie en van de uitvoering bij RVO.nl. Zoals ik ook in mijn antwoord op vraag 6 heb aangegeven, leidt meer capaciteit niet altijd tot versnelling.

⁷ Zie ook antwoorden op vragen over de Derde Incidentele Suppletoire Begroting van EZK (kenmerk 2021D11093).

⁸ Kenmerk 2021D11093

⁹ Kamerstukken II 2020/21, 35420 nr. 241.

8

Klopt het dat er nog geen pre-notificatie naar de Europese Commissie is verstuurd voor deze startersregeling? Wat is hier de reden van?

Antwoord

De pre-notificatie is 25 maart jl. aan de Europese Commissie verzonden.

9

Wat is de reden dat de startersregeling niet het vierde kwartaal van 2020 gaat vergoeden? Bent u voornemens om dit toch wel te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De doelgroep van de startersregeling overlapt deels met de doelgroep van de reguliere TVL, namelijk de ondernemingen gestart vanaf 1 oktober 2019 tot en met 15 maart 2020. Een significante groep van die ondernemingen ontvangt reeds TVL. Met het uitbreiden van de doelgroep van de startersregeling naar ondernemingen gestart vanaf 1 oktober 2019, in plaats van de door het kabinet voorgestelde datum van 1 januari 2020, is de groep die uit beide regelingen subsidie zal ontvangen al vergroot. Daarmee is ook de groep die dubbel subsidie voor de vaste lasten gaat ontvangen ook significant groter geworden. In Q4 gaat dat om 2596 bedrijven die €34 miljoen subsidie hebben ontvangen.

Ik vind het vergoeden van het vierde kwartaal van 2020, waarbij nog een keer al deze ondernemingen dubbele subsidie zouden ontvangen, niet verdedigbaar ten opzichte van andere ondernemingen, die slechts van één van de regelingen gebruik kunnen maken. Daarom ben ik ook niet voornemens de startersregeling ook het vierde kwartaal te laten vergoeden.

10

Heeft u juridisch advies ingewonnen over het besluit om het vierde kwartaal van 2020 voor startende ondernemers niet te vergoeden? Zo nee, waarom niet en bent u bereid dit alsnog te doen? Zo ja, hoe verhoudt deze beslissing zich tot het gelijkheidsbeginsel waarbij de overheid ernaar moet streven om gelijke gevallen zo veel als mogelijk gelijk te behandelen?

Antwoord

Op mijn ministerie is de mogelijkheid om het vierde kwartaal van 2020 ook aan de startersregeling toe te voegen onderzocht. Echter, zoals ik in mijn antwoord op vraag 9 aangaf, ontstaat er dan een grote overlap met de TVL. Dat is onwenselijk.

Met het steun- en herstelpakket en alle aanvullingen en wijzigingen die in de TVL zijn gedaan de afgelopen periode, probeert het kabinet zoveel mogelijk ondernemingen te ondersteunen in deze crisis. Echter, de grote hoeveelheid aanvragen en de snelheid waarmee de subsidie dient te worden uitgekeerd vragen om regelingen met een generiek karakter. Daarmee worden helaas niet altijd alle ondernemers geholpen en zullen er dus altijd ondernemingen blijven die niet of niet voldoende door de steunmaatregelen geholpen kunnen worden. Aan de andere kant zullen er ook ondernemingen zijn die meer subsidie ontvangen dan wenselijk. Alhoewel de eerste prioriteit van het kabinet is dat ondernemingen zo veel mogelijk geholpen worden, moet hier ook een balans in gevonden worden om

te voorkomen dat ondernemingen in grote mate bevoordeeld worden ten opzichte van andere ondernemingen, mede om de rechtsgelijkheid zo goed mogelijk te borgen.

Ons kenmerk
DGBI-TOP / 21086887

11

Kun u aangeven welk perspectief er kan worden geboden aan ondernemers die onder de startersregeling vallen, maar die nog geen geld hebben ontvangen?

Antwoord

Het kabinet doet haar uiterste best om alle ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen in deze crisis en daarbij ondernemers perspectief te kunnen bieden. Voor ondernemers die geen aanspraak kunnen maken op steun is het een moeilijke situatie. Het kabinet werkt echter aan zowel de startersregeling als een extra faciliteit via Qredits om startende ondernemers liquiditeit te bieden. Daarnaast krijgen veel ondernemers gestart tussen 1 oktober 2019 en 15 maart 2020 al subsidie uit de TVL, zoals ik in mijn antwoord op vraag 9 heb toegelicht.

In de stand van zaken brief van 23 maart jl. staat een uitgebreide toelichting op het perspectief dat het kabinet voor ogen heeft voor de komende maanden¹⁰. Daar geeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport onder meer aan te verwachten dat in mei de piek van de derde golf achter ons ligt. Het kabinet zet ook in op het grootschalig inzetten van toegangstesten om weer meer mogelijk te maken. Hier zullen ook veel ondernemers van gaan profiteren.

Tot slot werkt het kabinet ook aan een brief over het economisch herstelbeleid, welke in het tweede kwartaal naar uw Kamer zal worden verzonden¹¹.

12

Kunt u deze vragen los van elkaar beantwoorden?

Antwoord

Ja.

13

Kunt u deze vragen voor 1 april 2021 beantwoorden?

Antwoord

Nee.

¹⁰ Kamerstukken II 2020/21, 25295 nr. 1063.

¹¹ Zoals aangekondigd in de brief 'Uitbreiding Steun- en Herstelpakket' van 21 januari 2021 (Kamerstukken II 2020/21, 35420, nr. 217).